

RASESPESIFIKK AVLSSTRATEGI (RAS)

FOR

PODenco IBICENCO

Gyldig til 01.04.2023

Innholdsfortegnelse

Innledning.....	3
Historie.....	4
Felles historie.....	4
Rasens historie.....	4
Historie i Norge.....	5
Beskrivelse av rasen.....	6
Mål for rasen.....	7
Avlsstatistikk.....	7
Rasens populasjon.....	7
Kullstatistikk.....	8
Pelsvarianter.....	9
Innavlsgrad.....	10
Avlsmateriale.....	10
Helse.....	11
Generell helsestatus.....	11
Sykdommer.....	12
Kartlegging av helse.....	13
Mentalitet.....	13
Bruksegenskaper.....	14
Eksteriør.....	14
Oppsummering av mål.....	15

Innledning.

Norsk Kennel Klubb (NKK) har det overordnede ansvaret for hundeavl og hunderaser i Norge, men forvaltning av rasene er delegert til raseklubbene. For Podenco Ibicenco er det Podencoklubben som har dette ansvaret.

NKK ønsker at alle raser skal ha sin egen skriftlige avlsstrategi og alle raseklubber fikk i oppgave å utarbeide en rasespesifikk avlsstrategi (RAS) for sine respektive raser. Dette dokumentet skal definere og tydeliggjøre målene som klubben har for rasen og bevisstgjøre oppdrettere/hannhundeiere slik at det kan fungere som et verktøy for sunn hundeavl også i fremtiden.

NKKs “Avlsstrategi” og “Etiske grunnregler for avl og oppdrett” utgjør fundamentet av generell avl. Hensikten er ikke å innføre flere avlsrestriksjoner, men å lage en strategi for å nå NKKs målsetning om Funksjonelt friske hunder med rasetyypisk konstruksjon og mentalitet, som kan leve et langt og lykkelig liv til glede for seg selv og sine eiere. I Podencoklubben er arbeidet med å utarbeide RAS delegert til styremedlemmer som representerer de ulike rasene våre.

Podengo Portugues (alle varianter) - Eli Haagensen, Jorun Ludvigsen,
Milla Stav Nilsen, Tor Harald Larsen
Etnahund - Astrid Joensen
Faraohund - Simon Tien Hansen
Podenco Ibicenco (begge varianter) - Maria Knudsen, Eli Marie Klepp

Historie

Felles historie

Historien sier at podencoenes aner går mer enn 5000 år tilbake i tiden. Dette gjør dem til en av de eldste, originale raser av i dag som ikke har forandret type. Relieffer av en hunderase, meget lik podencoen, ble funnet i Hemakas gravkammer så langt tilbake som i år 3400 f.Kr.

I 1922, da Tut-Ankh,Amon's gravkammer ble avdekket i Kongenes Dal i Egypt, fant man også der relieffer samt nedgravde statuer av Anubis, eller dødens vakthund som han også ble kalt – en menneskefigur med et hundehode som igjen minner om podencoens. Likheten mellom denne skulpturen og våre dagers podenco er meget stor.

Tesem regnes av mange som selveste urmynden, stamfar til myndene og podencoene. Dette lar seg vanskelig dokumentere siden den forlengst er utdødd. Det er heller aldri funnet arkeologiske bevis for dyret, men det kan ha andre forklaringer enn at den aldri har eksistert. Det finnes mange avbildninger av både Tesem og andre myndelignende hunder i den gamle egyptiske kulturen. Man kan derfor slå fast at hunden må ha vært viktig. At den også er avbildet i mange av Faraoenes Gravkamre, herunder også «Steler» (Minnesmerket/steinplater), noe som kun forsterket dette inntrykket.

Sjøfarende fønikerne bragte trolig med seg disse hundene til Middelhavs-området alt for omkring år 3000 år siden. Der etablerte de seg på en rekke ulike øyer, som Goza og Malta (Faraohund), Ibiza (Podenco Ibicenco), Kanariøyene (Podenco Canario) og Sicilia (Etnahund). En gren må også ha tatt tilhold på den ibirske halvøya, for det finnes varianter i både Spania (Podenco Andaluz) og Portugal (Podengo Portugues).

Rasens historie

Rasens første standardbeskrivelse kom den 24 juli 1930. (J. McDonald Brealey,1980) Det var Marquessa Belgida som introduserte rasen podenco ibicenco til fastlands Spania, fra Balearene.

I April 1956 kom en oberst og hans kone tilbake til USA, US Signal Corps Colonel and Mrs. Consuelo Andrew Seoane. De hadde vært på Ibiza og tok to podenco ibicenco med seg hjem.

De fikk ett valpekull på 4 hanner og 4 tisper. Senere ble det importert ytterligere 6stk. til i januar 1957. Deretter har importene til USA fortsatt i årene som har gått. 1957 etablerte de Ibizan Hound Club of America. Consuelo ble klubbens første leder, og når han døde 1964 tok hans kone over ledervervet etter han.

Historie i Norge

Den første registrerte Podenco Ibicenco kom til Norge i 1984, det var en rød/hvit glatthårs tise som ble importert hit fra Sverige av Eli Marie Klepp. Hennes navn var Sinsline Deby-to-Rosenhill (Debby) (1984-1993).

I 1988 ble hun mor til 12 valper, strihårs-hannen som også var importert kom fra England til Sverige i 1984 og senere til Norge i 1985 - Sin's Golden Excelsior (Ralf) (1984-1996).

De ble starten på en voksende stamme og er forfedre til mange av våre Podencoer som lever idag. De fikk også et kull på 9 valper i 1990. Totalt fikk disse to 21 valper sammen, av disse gikk 9 stykker videre i avl.

Deres datter Rosenhill's Damascena Leda (1988-2002) ble eksportert til kennel Frontrunner i Danmark hvor hun og Rosenhill's Floribunda Golden Times (Timmie) ble starten på den Danske Podenco-stammen. De har nå etterkommere over store deler av Europa og Amerika.

Glatthårs-tispen R.Damascena Bella Donna (1988-2003) ble i 1993 mor til den ikke helt ukjente søskenflokk «Odorata». Faren er Clavel Del Gallinero De Sutcott, importert fra Spania til England. Han ble videreført til Norge via import av frossen sperma. Fra «Odorata» kullet finner vi bl.a.den storvinnende glatthårs-hannen Safrano og glatthårs-tispen Mystère som begge har gitt liv til store deler av podencostammen vi kjenner i dag.

Clavel ble igjen far i 2015 og 2016 i Norge via frossen sperma. Rosenhill's Jaquenetta ble inseminert og det resulterte i 9 valper på første kull og 6 på det andre. Kennel Kalo Skilo, som i samarbeid med kennel Rosenhill, er oppdretter av valpene og har eksportert valper til England, Finland, Sverige, Estland og Nederland fra disse kullene.

Strihårs-hannen R.Damascena Leon-Lecomte (1988-1999) ble far til 3 tisper i 1993, deres mor var importert fra England i 1987: strihårs-tispen Sin's Summer Rainbow. Av Leon's barn har vi den utrolige tisper R.Noisettiana-Chromatella (Tella) som har gitt mange flotte representanter for rasen.

Det har vært flere oppdrettere gjennom tidene, men kun ett fåtall som har drevet aktivt de siste årene, noe som gjenspeiles i kullstatistikken.

Beskrivelse av rasen

Podenco Ibicenco har sitt navn etter Øya Ibiza i Middelhavet. I tillegg til Ibiza fins Podenco Ibicenco også i stort antall i Spania (Catalonia og Valencia), og i Syd-Frankrike (Roussillon og Provence), der den går under navnene Mallorgui, Xarnelo, Majorquin, Charnigui og Balearhund. Podenco Ibicenco er først og fremst en jakthund på hare, men kan også brukes til jakt på større vilt. Hundene jager i flokk, og en jaktflokk består alltid av en hannhund og flere tisper. Flere hannhunder distraherer flokkens adferd og arbeidsevne.

Podenco Ibicenco er en stolt rase og viser det i sitt spesielle uttrykk og oppførsel. De vil vise sine eiere og nærmeste enorm glede og kjærlighet. Det er en meget snill hund og barn blir lett glad i og får tillit til den. Den har et herlig gemytt, men er reservert overfor fremmede helt til den har fått føle seg frem. Da er det ikke måte på glede over å ha funnet en ny venn.

I det daglige familieliv setter den seg selv som midtpunkt og vil hele tiden være med på det som skjer. Uten tvil er det en livlig hund og forbausende sterk overfor vær og vind og i terrenget.

Som beskrevet i standarden, kan man på rasen se tre hårlags-varianter, korthår, strihår og langhår. I Norge er de to første typene mest alminnelig. Den langhårede varianten, der pelsen skal være minst 5 cm, er mere unormalt. Den langhårede varianten er ikke ønskelig i rasens hjemland.

Hva bruker vi podencoen til? Nesten hva som helst! Dette er en arbeidsglad hund med krefter og vilje til å delta med liv og lyst i det som er av hundesport.

Jaktinstinktet kommer til sin rett i bruksarbeid som spor, feltsøk, apportering og ikke minst rundering. Dens spenst, smidighet og fart på agilitybanen må bare oppleves. Trekk og kløv er også aktiviteter de villig er med på.

I lydighetsringen er det stadig flere som viser seg virkelig flinke.

Den mest vanlige aktiviteten er likevel Lure Coursing eller annen løpssport, der man har en «lur» som trigger podencoens naturlige jaktinstinkt og imponerende fart i den simulerte jakten på «byttet».

Lure Coursing foregår på ett jorde der man har en lur i enden av en wire som trekkes i ett bestemt mønster. Hundene bedømmes ut i fra ulike kriterier.

I tillegg har man den mer tradisjonelle rundbanen hvor luren sitter på en skinne som følger banen rundt.

Mål for rasen.

De langsiktige målene for rasen er følgende:

- Ivareta Podenco Ibicenco i forhold til rasestandard, mentalitet og bruksfunksjon.
- Ivareta Podenco Ibicenco som to separate raser i forhold til hårlagene korthår og strihår og jobbe med å forbedre disse. (Rasens hjemland er sterkt i mot kryssing av hårlagene)
- Kartlegge helsestatus hos rasen.
- Arbeide for å øke interesse for rasen og øke dens populasjon i Norge, på en fornuftig og sunn måte.
- Arbeide for at flest mulig avlsdyr og avkom undersøkes med hensyn på helse, bruksegenskaper og eksteriør.
- Arbeide for at oppdrettere tar hensyn til resultatene i avlen sin
- Arbeide for et mest mulig åpent og inkluderende samarbeid, også på tvers av landegrenser da avlsmiljøet for Podenco Ibicenco er geografisk veldig spredt.

Avlsstatistikk

Rasens populasjon

I dag antas det å være ca 20 individer i Norge. Man har en sikker oversikt på 16 stk.

De fleste valper som har blitt født i Norge de senere årene er eksportert til utlandet. Behovet for avlsmateriell fra andre land og mangel på kunnskap og interesse for rasen i Norge ligger til grunn i dette.

Ett av målene er derfor å øke interessen for rasen i Norge og dermed øke populasjonen på en sunn måte.

Kullstatistikk

Registreringssifre

Podenco Ibicenco Glatthåret fra første registrerte

	Importer	Antall kull	Tisper	Hanner	Totalt registrerte
1983-2017	12	33	98	81	191

Podenco Ibicenco Glatthåret de siste 10 årene

	Importer	Antall kull	Tisper	Hanner	Totalt registrerte
2007	-	2	6	4	10
2009	-	1	0	1	1
2011	-	1	2	0	2
2012	-	1	4	3	7
2014	1	-	-	-	1
2015	2	1	5	4	11
2016	-	1	3	3	6

Podenco Ibicenco Strihåret fra første registrerte

	Importer	Antall kull	Tisper	Hanner	Totalt registrerte
2002-2010	1	6	15	20	36

Podenco Ibicenco Strihåret de siste 10 årene

	Importer	Antall kull	Tisper	Hanner	Totalt registrerte
2010	-	1	1	3	4

Disse tallene er hentet fra NKK database. De medfører imidlertid noe uriktighet i forhold til registrerte glatthårer og strihårer, da de kan dukke opp om hverandre i kull og blir etterregistrert i den rasen de hører hjemme. Noen individer har heller aldri blitt registrert om til riktig hårlag.

Pelsvarianter

Det finnes 3 varianter av hårlag på Podenco Ibicenco, men kun glatthår og strihår registreres hos NKK. Langhåret er ikke en godkjent variant, men registreres som strihåret. På den langhårede skal pelsen være minst 5 cm over det hele. Denne typen hårlag forekommer ikke ofte, men det finnes noen eksemplarer. Langhåret er også en uønsket variant i rasens hjemland.

Tidligere var det ingen forbud mot å krysse variantene i Norge, noe som gjør at det kan dukke opp strihårer i en glatthårskombinasjon og glatthårer i en strihårskombinasjon. Det er fortsatt tillatt i flere land å krysse, i tillegg til at det ikke skilles mellom glatthår og strihår i UK og USA og de går under en og samme rase. Man har også lite informasjon om forfedre importert fra Spania og andre land.

I Norge ønsker man å beholde skillet mellom de to variantene og heller jobbe med å styrke forskjellen. Det vil forekomme blandede hårlag i kull i tiden fremover. Klubben er likevel åpne for kryssing av hårlag for å øke den genetiske variasjonen der det sees på som nødvendig. Dialog finnes med NKK.

Innavlsgrad

NKKs Etske grunnregler for avl og oppdrett slår fast at det ikke skal foretas paringer med en innavlsgrad på 25,0% eller høyere (helsøsken, far/datter, mor/sønn eller tilsvarende). Kombinasjoner med en innavlsgrad på 12,5% eller høyere bør unngås (halvsøsken eller tilsvarende). Den faglige anbefalingen er en grad på under 6,25%. Gjennomsnittlig grad i rasen bør være under 2,5%. Innavlsgraden skal beregnes for 6 generasjoner, der kullet man gjør beregningen for utgjør 1. generasjon.

Det kan være vanskelig å overholde disse anbefalingene i raser med liten avlsbase.

Det forekommer noe høy innavlsgrad hos Podenco Ibicenco. Dette på grunn av en veldig begrenset avlsbase. Det er nå åpnet for kryssing av hårlagene for å øke den genetiske variasjonen for å blant annet redusere innavlsgraden.

Det importeres nye hunder og frossen sperma jevnlig for å øke avlsbasen i landet.

Innavlsgrad Podenco Ibicenco Glatthåret de siste 10 år

	2009	2011	2012	2015	2016	Gj.snitt
Antall kull	1	1	1	1	1	1
Innavlsgrad	16,40%	18,79%	18,79%	0,00%	0,00%	10,79%

Innavlsgrad Podenco Ibicenco Strihåret de siste 10 år

	2010	Gjennomsnitt
Antall kull	1	1
Innavlsgrad	8,69%	8,69%

Avlsmateriale

Avlsbasen til Podenco Ibicenco er ganske begrenset innen for Norge. Av de hundene som finnes i Norge i dag, er mange av dem nært beslektet. Derfor er man avhengig av å importere hunder og sperma inn fra andre land for å utvide genpoolen og fortsette

en sunn avl.

Det er blitt importert hunder og sperma i de senere årene fra både USA og UK. Det har også blitt benyttet gamle spanske linjer gjennom frossen sperm som har blåst liv i gamle linjer igjen.

Oppdrettere og raseklubber er avhengig av ett godt samarbeid på tvers av landegrensene for å kunne føre avlen videre

Helse

Generell helsestatus

Det er i dag lite kjente eller befestede helseproblemer hos Podenco Ibicenco. Det har heller ikke vært noen krav til helsetester for å avle på rasen, men det har de siste årene blitt gjort flere øyenlysingundersøkelser (EVCO) på rasen.

I følge databasen har det blitt utført

HD-røntging på rasen

	Rase	Import	Årstall	Diagnose	Avkom
Hanhund	Glatthåret	-	1994	A	-
Tispe	Glatthåret	-	1995	A	-
Hanhund	Glatthåret	-	1995	A	3
Hanhund	Strihåret	ja	2002	A	-

Øyenlysing (EVCO) på rasen

	Rase	Import	Årstall	Diagnose	Avkom
Hanhund	Glatthåret	-	2008	Katarakt, Cortical	I utlandet
Hanhund	Glatthåret	-	2013&15	Intet påvist	I utlandet
Tispe	Glatthåret	-	2015&16	Intet påvist	15
Hanhund	Glatthåret	Ja	2015	Katarakt, Cortical	-
Hanhund	Glatthåret	-	2016	Intet påvist	-
Tispe	Strihåret	-	2016	Intet påvist	-

Sykdommer

Det er lite sykdommer som er befestet på Podenco Ibicenco. Man vet om forekomst av enkelte typer sykdom som opptrer hyppigere på enkelte linjer. Dog er det ingen samlet dokumentasjon på dette da ofte hundene er spredt rundt om i verden.

Det eneste dokumenterbare tilfelle er ett alvorlig tilfelle av katarakt. Foreldre er 2 spanskimporterte hunder hvor far ble øyenlyst med katarakt etter at 5 av 8 avkom ble øyenlyst med katarakt mellom 1-2 år gamle. Mor ble avlivd og kunne ikke testes. I Norge har vi hatt enkelttilfeller av kreft, hjerteproblemer, magedreining og andre lidelser og defekter, som allergier, kryptorkisme o.l.

Det er dokumentert 3 tilfeller av kryptorkisme og 2 tilfeller av magedreining i Norge de siste 5 årene.

Vi har en god gjennomsnitts levealder på Podenco Ibicenco.

For å forhindre befestning av sykdommer må oppdrettere være åpen om de sykdomstilfellene som oppstår så man kan bruke informasjonen til videre avl. Det planlegges gjennom Podencoklubben Norge en helseundersøkelse til oppdrettere hvor man kan fylle ut sykdommer, defekter, etc og lagres i en database.

Dette er for å kunne videreføre friske, funksjonelle og avlsdyktige hunder videre. Podencoklubben Norge anbefaler i dag øyenlysing som ett minimum.

Kartlegging av helseproblemer

For å rette ett større fokus på dette med helse hos Podenco Ibicenco, skal det settes i gang ett prøveprosjekt, først om fremst nasjonalt og skandinavisk, men ønskelig også internasjonalt på sikt, der man lager en database hvor oppdrettere og hundeeiere generelt kan rapportere inn helseresultater, sykdommer, lidelser og defekter. Slik kan men lettere ha en oversikt over linjer i forhold til videre avl og valg av . avlshunder.

Det er ett stort behov for nettopp en slik database da oppdrettere og linjer er spredt over store geografiske områder verden rundt og ikke alle har jevnlig kontakt seg imellom.

Det er viktig at oppdrettere ser gevinsten og mulighetene av en slik database og ikke bare begrensninger. En slik database er på ingen måte for å sverte hverken enkeltindivider eller oppdrettere, men for å se ett større og viktig bilde i avlen. Tilbakeholding av slik informasjon skader kun rasen på både kort og lang sikt. Spørsmålet er så klart hvem som skal sette i gang og drifte en database.

Mentalitet

I beskrivelsen skal en Podenco Ibicenco være lojal og hengiven ovenfor eier og mennesker den kjenner.

De kan fremstå noe reserverte ovenfor fremmede, men aldri aggressive.

Den reserverte adferden er gjerne i unghundsperioden.

Det er ingen problemer med aggressive tendenser hos rasen i Norge. Mentaltester har ikke blitt brukt på Podenco Ibicenco.

Det har blitt innrapportert ett tilfelle av hyperseksualitet og dominerende adferd hvor eier har ytret ønske om kastrering.

Bruksegenskaper

Det finnes ingen brukskrav på Podenco Ibicenco. Rasen er opprinnelig jakthund på hare og jager i flokk. Dette instinktet sitter sterkt i Podencoen og har blitt overført til bruksområder som Lure Coursing og spor.

Lure Coursing, en sport som simulerer jakt etter en «lur», er kommet sterkt frem de siste årene. For å beholde bruksegenskaper hos rasen, anbefales det å oppnå meritter i denne type hundesport.

Spor er en litt mindre vanlig sport, men som har vist seg å passe Podencoen veldig godt.

Podencoklubben har flere medlemmer som er aktive med andre raser, som Podengo Portugues, Faraohund og Etnahund, i Lure Coursing. Både konkurranse og styreverv. Podencoklubben ønsker ett videre tett og godt samarbeid med LC Norge og en bedre reklamerings og rekruttering for sporten.

Eksteriør

Det er store eksteriørforskjeller på rasen globalt hvor det har dannet seg egne «typer» på de ulike kontinentene. Likevel har rasen i sin helhet ikke forandret seg fra forfedrene sine i Spania, 100 år bakover i tid.

Generelt sett er det jevnt over gode typer av rasen, selv om de kan skille seg noe fra hverandre. Det er viktig at det ikke blir satt ett overdrevent fokus på utstilling eller bruks, som kan skape «egne» typer og ofte ekstremiteter.

Oppdrettere må holde en god balanse mellom de ulike elementene.

Podencoklubben må fortsette ett arbeid med å øke kunnskap om rasen blant oppdrettere og dommere for å beholde de rasetypiske variantene uten at det skal gå på bekostning av eksteriør, helse, gemytt eller bruksegenskaper.

Oppsummering

Vårt arbeid i Podencoklubben vil i fremtiden være

- Ivareta rasen på best mulig måte med tanke på eksteriør, helse, mentalitet og bruksegenskaper
- Ivareta de forskjellige hårlagsvariantene som separate raser
- Jobbe med kartlegging av helse på ett internasjonalt nivå
- Jobbe for at flest mulig avlsdyr helsetestes der det er behov (med ett minimum på øyenlysing)
- Øke interessen for rasen nasjonalt og øke populasjonen på en sunn måte

Det må også legges ned ett arbeid rundt å oppdatere RAS jevnlig slik at riktig informasjon er tilgjengelig.

For Podenco Ibicenco
Maria Knudsen & Eli Marie Klepp.